

Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych Politechniki Warszawskiej

System informacji oraz sprzedaży biletów
komunikacji miejskiej i międzymiastowej

Bartłomiej Dach, Tymon Felski

Wersja 2.2

9 grudnia 2016

Lista zmian w dokumencie:

Data	Autor	Opis zmian	Wersja
16.10.2016	Bartłomiej Dach, Tymon Felski	Określenie wymagań projektu oraz harmonogramu prac	1.0
17.10.2016	Bartłomiej Dach, Tymon Felski	Specyfikacja architektury systemu	1.1
18.10.2016	Bartłomiej Dach, Tymon Felski	Dodanie administratora	1.2
19.10.2016	Tymon Felski	Usunięcie zduplikowanego przypadku użycia	1.3
9.11.2016	Bartłomiej Dach	Dodanie użytych bibliotek i ich licencji, instrukcji instalacji	1.4
10.11.2016	Tymon Felski	Dodanie wymagań systemowych, instrukcji uruchomienia i utrzymania	1.5
10.11.2016	Bartłomiej Dach	Dodanie diagramu sekwencji, instrukcji użycia	1.6
11.11.2016	Tymon Felski	Dodanie opisu modelu danych, scenariuszy i raportu z testów akceptacyjnych	1.7
19.11.2016	Bartłomiej Dach, Tymon Felski	Rozszerzenie specyfikacji o nowe przypadki użycia, wymagania нефunkcjonalne oraz aktualizacja harmonogramu prac i architektury rozwiązania	2.0
09.12.2016	Bartłomiej Dach, Tymon Felski	Aktualizacja tabeli bibliotek i ich licencji, wymagań systemowych, diagramu sekwencji oraz scenariuszy i raportu z testów akceptacyjnych	2.1
10.12.2016	Bartłomiej Dach, Tymon Felski	Aktualizacja instrukcji instalacji, uruchomienia, utrzymania oraz użycia	2.2

Spis treści

1	Specyfikacja	3
1.1	Opis biznesowy	3
1.2	Wymagania funkcjonalne	3
1.3	Wymagania нефункционалне	5
1.4	Harmonogram projektu	5
1.5	Architektura rozwiązania	7
1.5.1	Serwer aplikacji	8
1.5.2	Aplikacja kliencka	8
2	Dokumentacja końcowa (powykonawcza)	9
2.1	Wymagania systemowe	9
2.2	Biblioteki wraz z określeniem licencji	9
2.3	Instrukcja instalacji	9
2.4	Instrukcja uruchomienia	10
2.5	Instrukcja użycia	10
2.5.1	Logowanie do systemu	10
2.5.2	Główne okno aplikacji	11
2.5.3	Wyszukiwanie	12
2.5.4	Edycja	12
2.5.5	Wyświetlanie rozkładu jazdy wybranej linii	14
2.5.6	Edycja przejazdu	15
2.5.7	Edycja użytkowników	16
2.6	Instrukcja utrzymania	17
2.7	Raport odstępstw od specyfikacji wymagań	17
3	Dokumentacja końcowa (powykonawcza) – punkty wymagane przez prowadzącego zajęcia	18
3.1	Diagramy sekwencji	18
3.2	Model danych	20
3.3	Scenariusze testów akceptacyjnych i raport z ich przeprowadzenia	21
4	Lista użytych skrótów	25
5	Bibliografia	25

1 Specyfikacja

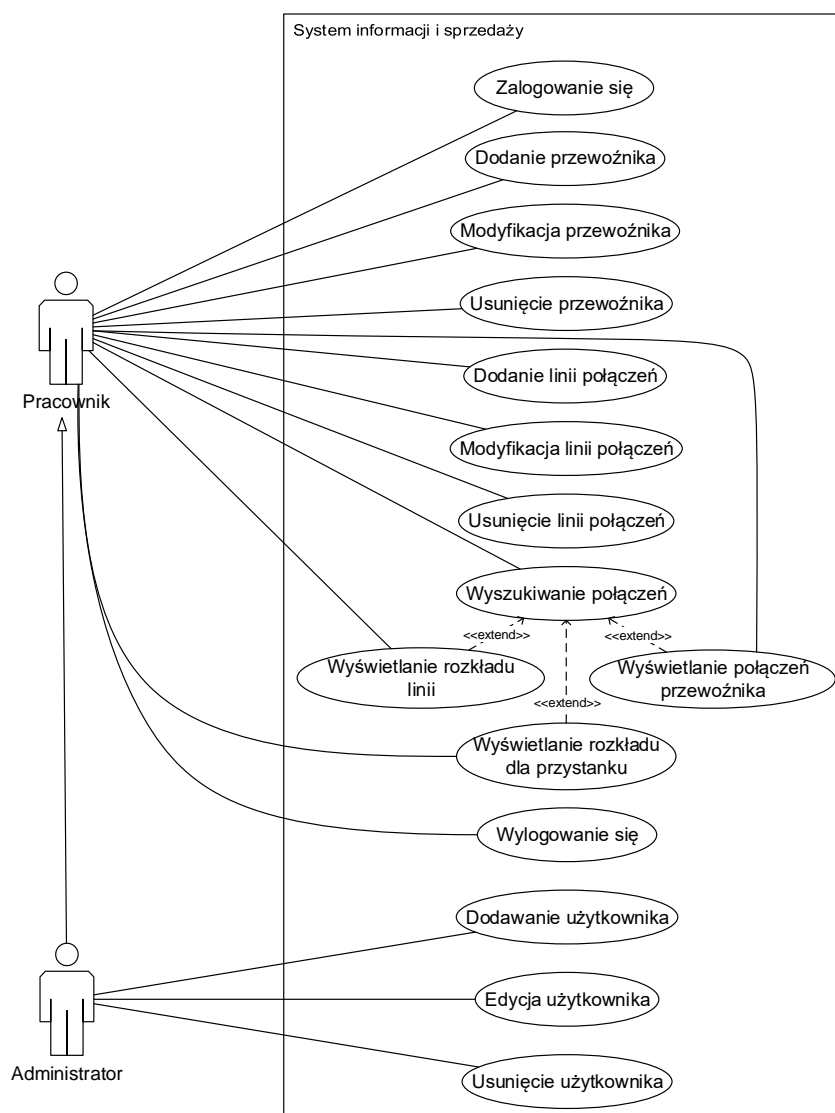
1.1 Opis biznesowy

Niniejszy system służy do przechowywania danych o przewoźnikach i połączeniach komunikacji miejskiej oraz międzymiastowej. Składowane dane wykorzystywane są do wyszukiwania konkretnych połączeń oraz sprzedaży biletów.

1.2 Wymagania funkcjonalne

Przypadki użycia

Poniższy diagram UML przedstawia zbiór przypadków użycia aplikacji dla aktora – pracownika firmy pośredniczącej w sprzedaży biletów wielu przewoźników.

Rysunek 1: Diagram przypadków użycia dla aplikacji

Poszczególne przypadki są opisane szerzej w poniższej tabeli:

Aktor	Nazwa	Opis	Odpowiedź systemu
Etap 1			
Administrator	Dodanie użytkownika	Dodanie nowego użytkownika do systemu	Potwierdzenie dodania użytkownika
	Modyfikacja użytkownika	Zmiana danych istniejącego użytkownika systemu	Potwierdzenie zmodyfikowania rekordu
	Usunięcie użytkownika	Usunięcie konta użytkownika i jego danych z systemu	Potwierdzenie usunięcia użytkownika
Pracownik	Zalogowanie się	Zalogowanie się użytkownika do systemu	Potwierdzenie zalogowania się lub komunikat o błędzie
	Wylogowanie się	Wylogowanie się pracownika z systemu	Potwierdzenie zakończenia pracy z systemem
	Dodanie przewoźnika	Dodanie informacji o nowym przewoźniku do bazy	Potwierdzenie dodania danych do bazy
	Modyfikacja przewoźnika	Zmiana danych przewoźnika przechowywanych w bazie	Potwierdzenie zmodyfikowania rekordu
	Usunięcie przewoźnika	Usunięcie danych przewoźnika przechowywanych w bazie	Potwierdzenie usunięcia rekordu
	Dodanie linii połączeń	Dodanie nowej linii połączeń danego przewoźnika	Potwierdzenie dodania linii do bazy
	Modyfikacja linii połączeń	Modyfikacja linii połączeń danego przewoźnika	Potwierdzenie modyfikacji rekordu
	Usunięcie linii połączeń	Usunięcie linii połączeń danego przewoźnika	Potwierdzenie usunięcia rekordu
	Wyświetlanie rozkładu linii	Wyświetlanie rozkładu jazdy wybranej linii	Widok zawierający informacje o przejazdach na wybranej linii
	Wyświetlanie połączeń przewoźnika	Wyświetlanie połączeń obsługiwanych przez danego przewoźnika	Widok zawierający informacje o liniach danej firmy
Etap 2			
Pracownik	Wyświetlanie rozkładu przystanku	Wyświetlanie rozkładu jazdy dla wybranego przystanku	Widok zawierający informacje o liniach dla wybranego przystanku
	Wyszukiwanie połączeń	Wyszukiwanie połączeń między wybranymi punktami	Widok z listą znalezionych połączeń

Tablica 3: Opisy przypadków użycia dla użytkownika

User stories

1. Etap 1

1.1. Interfejs administracyjny dla administratora

- 1.1.1. Jako zalogowany administrator dodaję/modyfikuję użytkownika systemu.
Dowolny zalogowany administrator może dodać nowego użytkownika lub zmodyfikować informacje o istniejącym użytkowniku, takie jak jego login, hasło oraz uprawnienia.
- 1.1.2. Jako zalogowany administrator wyszukiuję użytkownika.
Dowolny zalogowany administrator może wyszukać istniejących użytkowników systemu.

1.2. Interfejs administracyjny dla pracownika

- 1.2.1. Jako zalogowany pracownik dodaję/modyfikuję przewoźnika.
Dowolny zalogowany pracownik może dodać nowego przewoźnika lub zmodyfikować informacje o przewoźniku, takie jak: nazwę i adres firmy, numer REGON oraz jej stronę internetową.

- 1.2.2. Jako zalogowany pracownik dodaje/modyfikuje linię połączeń.
Dowolny zalogowany pracownik może dodać nowe połączenie lub zmodyfikować informacje o istniejącym połączeniu takie jak: przystanki, czas odjazdu i przyjazdu na poszczególnych przystankach, ilość dostępnych miejsc w danym kursie, podstawowa cena biletu.
- 1.2.3. Jako zalogowany pracownik wyszukuje połączenie.
Dowolny zalogowany pracownik może wyszukać dostępne połączenia wybranej linii.
- 1.2.4. Jako zalogowany pracownik wyświetla rozkład jazdy danej linii.
Dowolny zalogowany pracownik może wyszukać rozkład jazdy danej linii komunikacyjnej i go wyświetlić.
- 1.2.5. Jako zalogowany pracownik wyświetla połączenia dla danego przewoźnika.
Dowolny zalogowany pracownik może wyświetlić połączenia od danego przewoźnika.

2. Etap 2

2.1. Interfejs administracyjny dla pracownika

- 2.1.1. Jako zalogowany pracownik wyświetla rozkład jazdy dla danego przystanku.
Dowolny zalogowany pracownik może wyświetlić rozkład jazdy dla danego przystanku.
- 2.1.2. Jako zalogowany pracownik wyświetla połączenia pomiędzy wybranymi punktami.
Dowolny zalogowany pracownik może wyszukać dostępne bezpośrednie połączenia pomiędzy wybranymi punktami.

1.3 Wymagania niefunkcjonalne

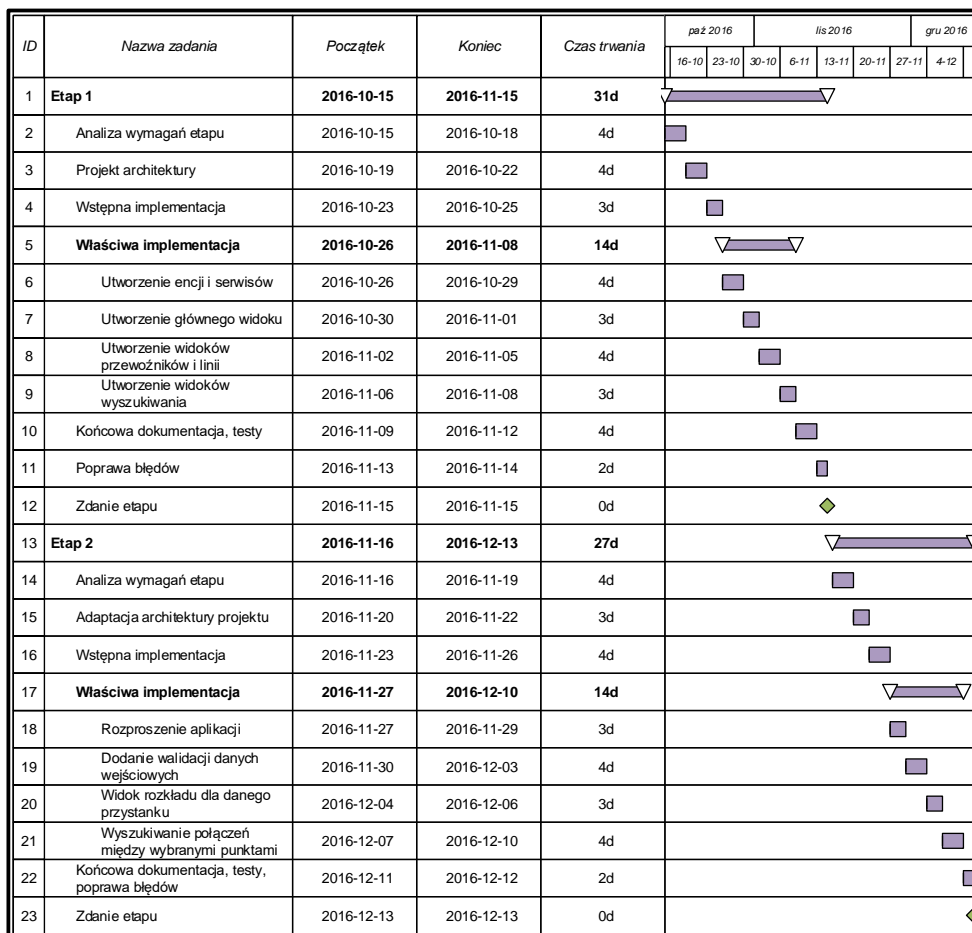
Poniższa tabela zawiera rozpisane wymagania niefunkcjonalne narzucone dla systemu.

Obszar wymagań	Nr	Etap	Opis
Użyteczność (<i>Usability</i>)	1	1	Rozmiar czcionki użytej w aplikacji musi być nie mniejszy niż 12 punktów.
	2	1	Aplikacja powinna obsługiwać zmianę rozmiaru okna w sposób który umożliwia korzystanie ze wszystkich jej funkcjonalności (tzw. responsive design).
	3	2	Dane wprowadzane przez użytkownika powinny być sprawdzane pod kątem poprawności przed wysłaniem zapytań do bazy.
Niezawodność (<i>Reliability</i>)	4	1	Aplikacja musi być odporna na dokonywanie jednoczesnych zmian tego samego rekordu bazy przez wielu pracowników jednocześnie.
Wydajność (<i>Performance</i>)	5	1	Aplikacja powinna dodawać nowe obiekty do systemu w czasie nie dłuższym niż 1 sekundę, przy 50 żądaniach dodania obiektu na minutę.
	6	1	Zużycie pamięci RAM przez aplikację nie powinno przekroczyć 500 megabajtów.
	7	1	Wyszukiwanie połączenia między określonymi miastami powinno trwać mniej niż 2 sekundy, przy ok. 10 tys. rekordów.
Utrzymanie (<i>Supportability</i>)	8	1	Do aplikacji dołączona zostanie instrukcja wykonywania kopii zapasowej danych.

Tablica 5: Tabela wymagań niefunkcjonalnych

1.4 Harmonogram projektu

Prace przy projekcie będą realizowane według następującego harmonogramu:

Rysunek 2: Diagram Gantta z planowanym harmonogramem projektu

Kamienie milowe:

1. Etap 1:

- (a) 18 października: Zakończenie analizy wymagań funkcjonalnych i нефункциональных projektu.
- (b) 22 października: Zakończenie projektu architektury aplikacji, łącznie z wyróżnieniem komponentów oraz podsystemów.
- (c) 25 października: Wstępna implementacja projektu architektury, naniesienie ewentualnych poprawek do architektury wynikających z problemów implementacyjnych.
- (d) 29 października: Utworzenie encji biznesowych oraz serwisów wykorzystywanych przez użytkowników.
- (e) 1 listopada: Utworzenie głównego widoku aplikacji.
- (f) 5 listopada: Utworzenie widoków dodawania przewoźników oraz linii.
- (g) 8 listopada: Utworzenie widoków wyszukiwania połączeń oraz wyświetlania połączeń danej linii oraz przewoźnika.
- (h) 12 listopada: Zakończenie dokumentacji, testów aplikacji oraz identyfikacji błędów.
- (i) 15 listopada: Zakończenie poprawy znalezionych błędów, zdanie projektu łącznie z pełną dokumentacją.

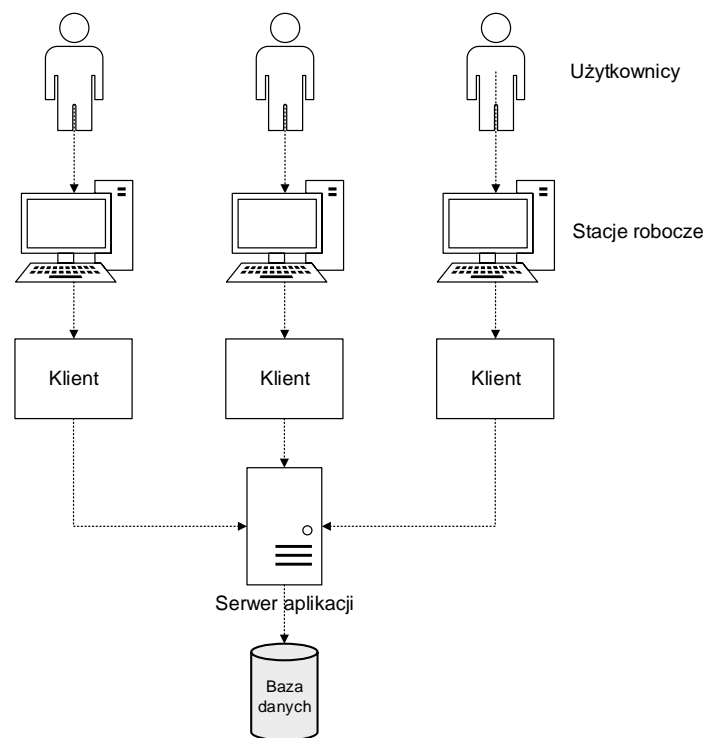
2. Drugi etap:

- (a) 19 listopada: Zakończenie analizy nowych wymagań funkcjonalnych i нефункциональных projektu.

- (b) 22 listopada: Zakończenie aktualizacji architektury aplikacji, łącznie z wyróżnieniem komponentów oraz podsystemów.
- (c) 26 listopada: Wstępna próba rozproszenia aplikacji.
- (d) 29 listopada: Wydzielenie serwera aplikacyjnego oraz zintegrowanie go z aplikacją kliencką.
- (e) 3 grudnia: Zakończenie implementacji walidacji danych wejściowych.
- (f) 6 grudnia: Implementacja rozkładów dla poszczególnych przystanków oraz stworzenie odpowiedniego widoku w aplikacji klienckiej.
- (g) 10 grudnia: Dodanie funkcjonalności wyszukiwania połączeń między wybranymi przystankami.
- (h) 13 grudnia: Zakończenie poprawy znalezionych błędów, zdanie projektu łącznie z pełną dokumentacją.

1.5 Architektura rozwiązania

Docelowym środowiskiem aplikacji są małe lub średnie firmy pośredniczące w sprzedaży biletów komunikacyjnych, tzn. przedsiębiorstwa zatrudniające do 250 pracowników, z czego dostęp do systemu miałby dość niski procent tej liczby (w założeniach ok. 20-30%). Dane, których przechowywanie jest niezbędne do spełnienia wymagań funkcjonalnych mają dość małą zmienność - stosunkowo rzadko ulegają zmianom lub przedawnieniom. Dodatkowo, ze względu na wewnętrzny charakter przechowywanych danych, system powinien być scentralizowany i znajdować się w jednym fizycznym położeniu.

Rysunek 3: Schemat architektury systemu

Biorąc pod uwagę opisany powyżej charakter zamówionego rozwiązania, wybrany został system rozproszony składający się z aplikacji klienckich typu „gruby klient”, instalowanych na stacjach roboczych pracowników oraz administratorów systemu, oraz serwera aplikacyjnego.

Planowana architektura rozwiązania ma charakter warstwowy. Wyróżnione zostały następujące warstwy:

- warstwa dostępu do danych - odpowiedzialna za kontakt z bazą oraz odczyt i zapis przechowywanych tam danych,

- warstwa biznesowa - odpowiedzialna za wykonywanie poszczególnych usług (np. dodania czy modyfikacji przewoźnika),
- warstwa prezentacji - odpowiedzialna za wyświetlanie interfejsu użytkownika.

Głównymi powodami zaproponowania architektury warstwowej były:

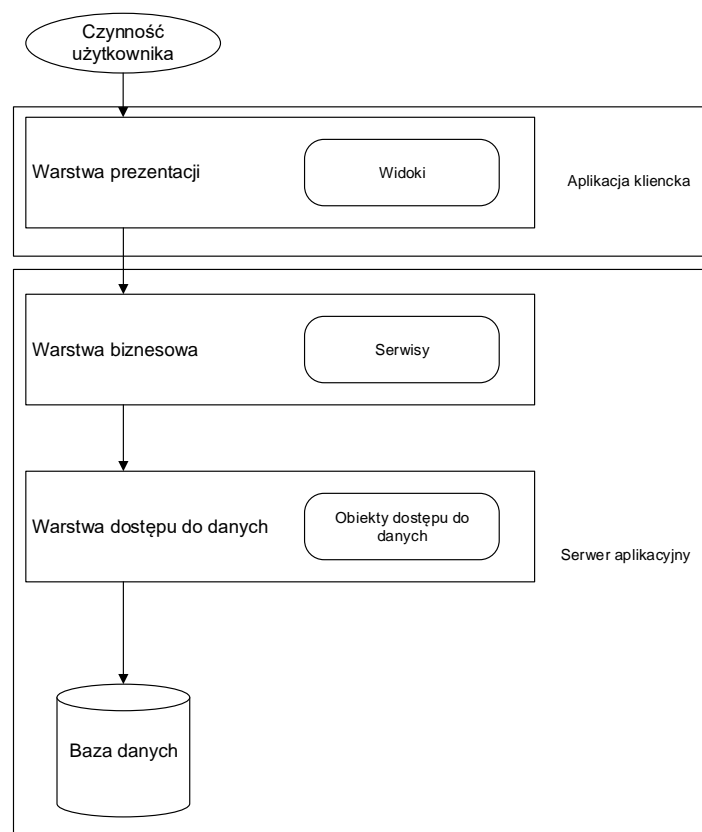
- możliwość wymiany silnika bazodanowego oraz warstwy prezentacji bez naruszania warstwy biznesowej,
- podział odpowiedzialności na poszczególne warstwy,
- spójny charakter wymagań - podział na podsystemy jest zbędny.

Ze względu na małą liczbę użytkowników niska skalowalność oraz wydajność rozwiązań warstwowych zostały uznane za ryzyko drugorzędne.

1.5.1 Serwer aplikacyjny

Serwer aplikacyjny to pojedyncza stacja robocza w sieci wewnętrznej, odpowiadająca za obsługę i odpowiedź na zapytania kierowane do niego przez aplikacje klienckie różnej postaci. Serwer udostępnia wszystkim klientom usługi, w których określone są typy danych wyjściowych i wejściowych. Komunikacja z klientami odbywa się za pomocą protokołu HTTP.

1.5.2 Aplikacja kliencka

Rysunek 4: Schemat wykonywania czynności użytkownika

Aplikacje klienckie mają postać „grubego klienta”, instalowanego na stacjach roboczych konkretnych użytkowników. Wykonywanie wszystkich żądań użytkownika delegowane jest do serwera aplikacyjnego za pośrednictwem udostępnionych usług; odpowiedzią jest informacja o powodzeniu, lub błąd wykonania. W aplikacji klienckiej nie znajdują się elementy związane z logiką biznesową.

2 Dokumentacja końcowa (powykonawcza)

2.1 Wymagania systemowe

Aby zapewnić poprawne działanie aplikacji klienckiej, wymagane są następujące komponenty:

1. System operacyjny Windows 7 lub nowszy.
2. .NET Framework 4.5.2 lub nowszy.

Aby zapewnić poprawne działanie serwera aplikacyjnego, wymagane są następujące komponenty:

1. System operacyjny Windows Server 2008 lub nowszy.
2. .NET Framework 4.5.2 lub nowszy.
3. MS SQL Server 2014 lub nowszy.

2.2 Biblioteki wraz z określeniem licencji

W budowie aplikacji zostały użyte następujące biblioteki oraz komponenty firm trzecich:

Nr	Komponent i wersja	Opis	Licencja	
1	Castle.Core, 3.3.3	Wykorzystywana do tworzenia obiektów <i>proxy</i> . Zależność biblioteki Moq.	Apache License 2.0	[1]
2	Entity Framework, 6.1.3	Framework do mapowania obiektowo-relacyjnego (ORM).	Apache License 2.0	[2]
3	FluentAssertions, 4.17.0	Wykorzystywany w testach jednostkowych w celu ułatwienia pisania asercji.	Apache License 2.0	[3]
4	Moq, 4.5.28	Używany w testach jednostkowych do tworzenia obiektów zastępczych (tzw. <i>mock object</i>).	BSD 3-Clause	[4]
5	NUnit, 3.5.0	Framework do wykonywania testów jednostkowych.	MIT	[5]
6	ReactiveUI, 6.5.2	Biblioteka wspomagająca w realizacji wzorca MVVM w aplikacji klienckiej, zintegrowana z Reactive Extensions.	MS-PL	[6]
7	Reactive Extensions, 2.2.5	Biblioteka wspomagająca w programowaniu aplikacji opartych na asynchronicznym przetwarzaniu danych oraz zdarzeniach. Zależność ReactiveUI.	Apache License 2.0	[7]
8	Splat, 1.4.0	Kontener IoC wspomagający w realizacji wzorca wstrzykiwania zależności.	MIT	[8]
9	MahApps.Metro, 1.3.0	Biblioteka zawierająca kontrolki interfejsu użytkownika.	MS-PL	[9]

Tablica 7: Lista użytych bibliotek i komponentów

2.3 Instrukcja instalacji

Aby zainstalować aplikację na stacji roboczej, należy wykonać następujące kroki:

1. Instalacja Microsoft SQL Server w wersji 2014 lub późniejszej

Aplikacja do funkcjonowania wymaga instalacji serwera bazy danych Microsoft SQL Server w wersji 2014 lub późniejszej. Instrukcję instalacji SQL Server można znaleźć w pozycji bibliografii [10].

2. Instalacja aplikacji

Po zainstalowaniu serwera, należy uruchomić instalator aplikacji dostarczony przez autorów i postępować zgodnie z instrukcjami. Instalator w razie potrzeby zainstaluje również .NET Framework w wersji 4.5.2 lub wyższej. Po zakończeniu instalacji aplikacja powinna ukazać się w menu Start.

3. Edycja ustawień połączenia

Jeżeli baza, do której ma być podłączona aplikacja, jest bazą umieszczoną na serwerze lokalnym używającą autoryzacji Windows (**Windows Authentication**), poniższy krok można pominąć.

Po instalacji, należy przejść do katalogu, w którym znajduje się zainstalowana aplikacja i zmienić zawartość pliku **PublicTransport.Client.exe.config**. W pliku tym należy zmienić wartość właściwości **connectionString** o nazwie **PublicTransport** tak, aby odpowiadała konfiguracji zainstalowanej instancji **SQL Server**.

4. Uruchomienie serwera

Przed pierwszym uruchomieniem aplikacji należy upewnić się, że serwer działa, uruchamiając **SQL Server Configuration Manager** i sprawdzając, czy status usługi **MSSQLSERVER** to **Running**.

5. Pierwsze uruchomienie

Po uruchomieniu aplikacji należy wpisać dowolne dane logowania i wcisnąć przycisk **Login**. W tym momencie przycisk powinien się zablokować, a po kilkunastu sekundach powinien pojawić się komunikat o błędnych danych logowania. Oznacza to, że schemat bazy danych został pomyślnie utworzony; aby to potwierdzić, należy uruchomić **SQL Server Management Studio** i zweryfikować, że schemat bazy danych został utworzony.

6. Wykonanie skryptu z przykładowymi danymi

Po wykonaniu poprzedniego kroku, należy za pośrednictwem **SQL Server Management Studio** wykonać dostarczony skrypt T-SQL, aby dodać do bazy danych przykładowe dane. Wówczas można zalogować się do aplikacji używając danych wyspecyfikowanych w poniższej sekcji, a następnie dokonywać dalszego dostosowywania systemu do własnych potrzeb.

2.4 Instrukcja uruchomienia

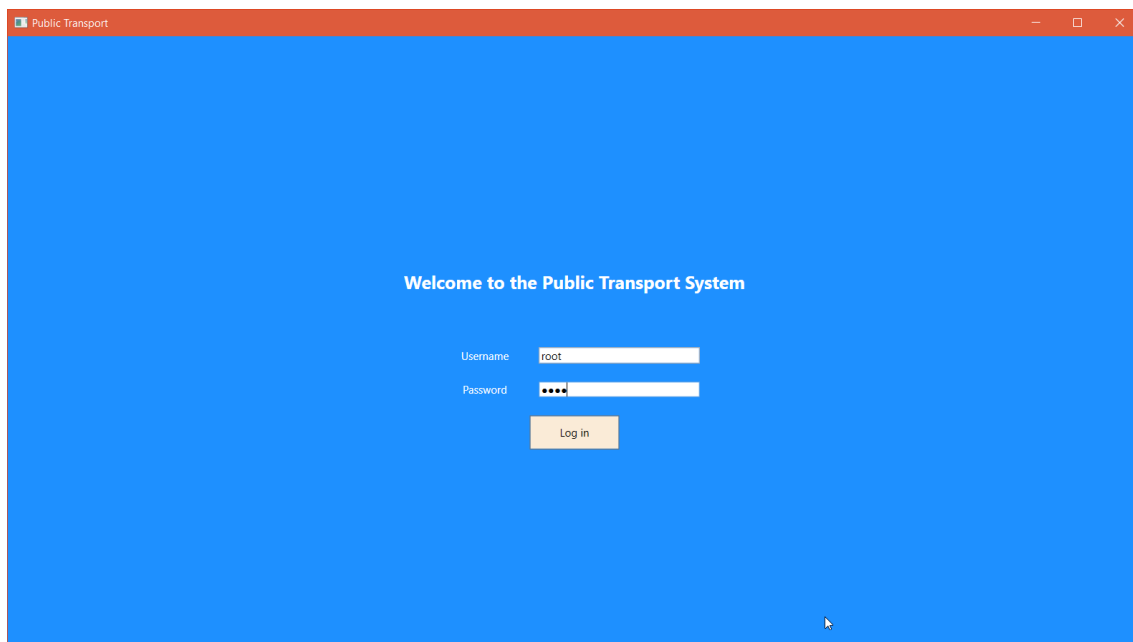
1. W celu zapewnienia poprawnego uruchomienia aplikacji należy upewnić się, że instancja serwera MS SQL jest uruchomiona. Otwieramy **SQL Server Configuration Manager** i sprawdzamy, czy status usługi (**MSSQLSERVER**) to **Running**. Jeżeli nie, uruchamiamy usługę za pomocą przycisku **Start Service** na pasku pod menu.
2. Klikamy dwukrotnie plik wykonywalny **PublicTransport.exe**, aby uruchomić aplikację.

2.5 Instrukcja użycia

2.5.1 Logowanie do systemu

Po uruchomieniu aplikacji przez użytkownika pojawia się okno logowania. Predefiniowane są następujące konta użytkowników:

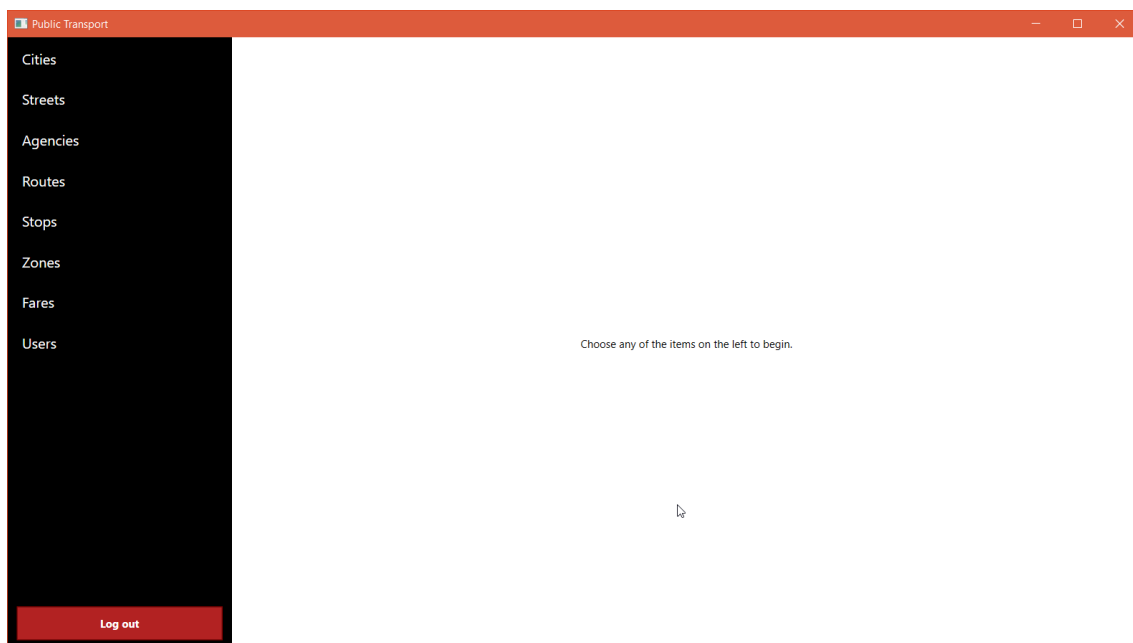
- użytkownik **root**, hasło **root**: konto z uprawnieniami administratora,
- użytkownik **employee**, hasło **password**: konto z uprawnieniami użytkownika,
- użytkownik **guest**, hasło **guest**: konto bez nadanych uprawnień.

Rysunek 5: Okno logowania do systemu

2.5.2 Główne okno aplikacji

Po podaniu prawidłowej kombinacji nazwy użytkownika i hasła, wyświetlony zostaje główne okno aplikacji. Po lewej stronie znajduje się menu nawigacyjne, które umożliwia dostęp do poszczególnych części systemu, zaś pod menu znajduje się przycisk odpowiadający za wylogowanie użytkownika z systemu.

Rysunek 6: Główny widok aplikacji

Po kliknięciu dowolnej opcji menu, po prawej stronie aplikacji wyświetla się formularz wyszukiwania odpowiadający wybranej opcji. Dostępne opcje to:

- **Cities, Streets** – łączy funkcjonalności związane z miastami i ulicami,
- **Agencies** – agreguje informacje dotyczące przewoźników,

- **Routes** – wyświetla dane o trasach i przejazdach,
- **Stops** – pozwala wyszukiwać, edytować i dodawać przystanki,
- **Zones** – umożliwia wyznaczanie stref taryfowych, na podstawie których obliczana będzie cena biletu,
- **Fares** – zbiera dane dotyczące taryf przejazdowych i cen biletów,
- **Users** – zawiera informacje o użytkownikach; widok ten dostępny jest tylko dla administratorów.

2.5.3 Wyszukiwanie

W przypadku wszystkich wyżej wymienionych opcji, po wybraniu po prawej stronie pokazuje się widok pozwalający na przeszukiwanie danych zawartych w bazie dotyczących wybranej zakładki.

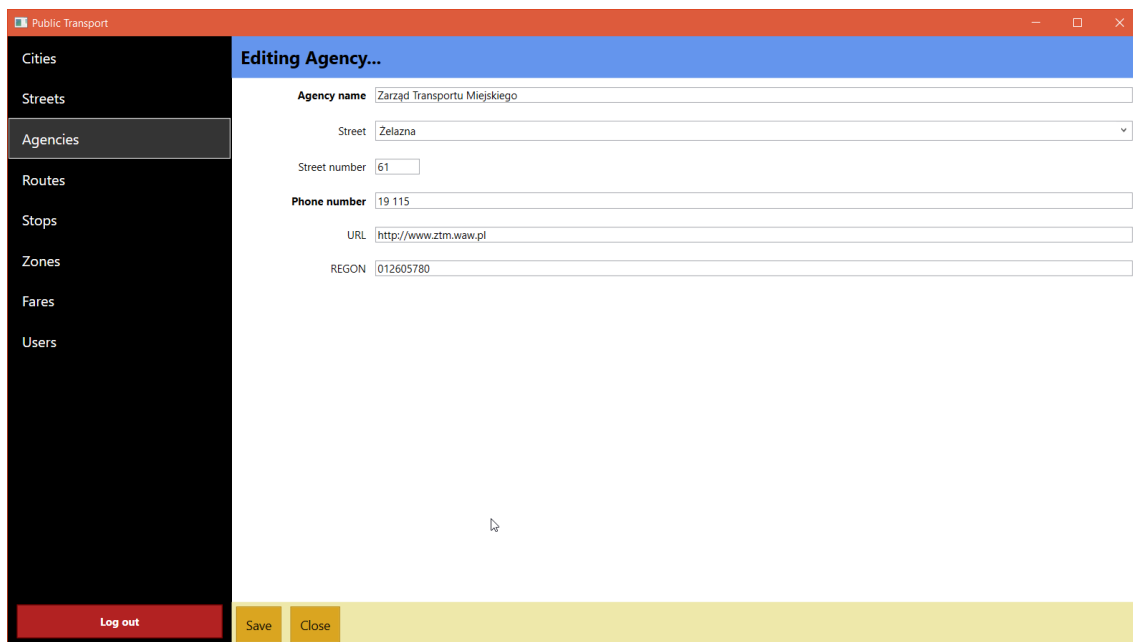
Rysunek 7: Przykładowy widok wyszukiwania

Po wybraniu opcji lista znalezionych rekordów w bazie będzie pusta. Aby rozpocząć wyszukiwanie, należy zacząć wprowadzanie kryteriów wyszukiwania w polach znajdujących się nad listą. Zawartość listy zaktualizuje się automatycznie w ciągu pół sekundy od zakończenia wprowadzania danych.

Poniżej listy umieszczony jest pasek narzędziowy, umożliwiający dodanie nowego rekordu (**Add New**) oraz edycję (**Edit Selected**) bądź usunięcie (**Delete Selected**) obecnie zaznaczonego rekordu. Pierwszy z tych przycisków jest aktywny zawsze, zaś pozostałe uaktywniają się, gdy zaznaczony jest jeden z elementów listy z wynikami wyszukiwania.

2.5.4 Edycja

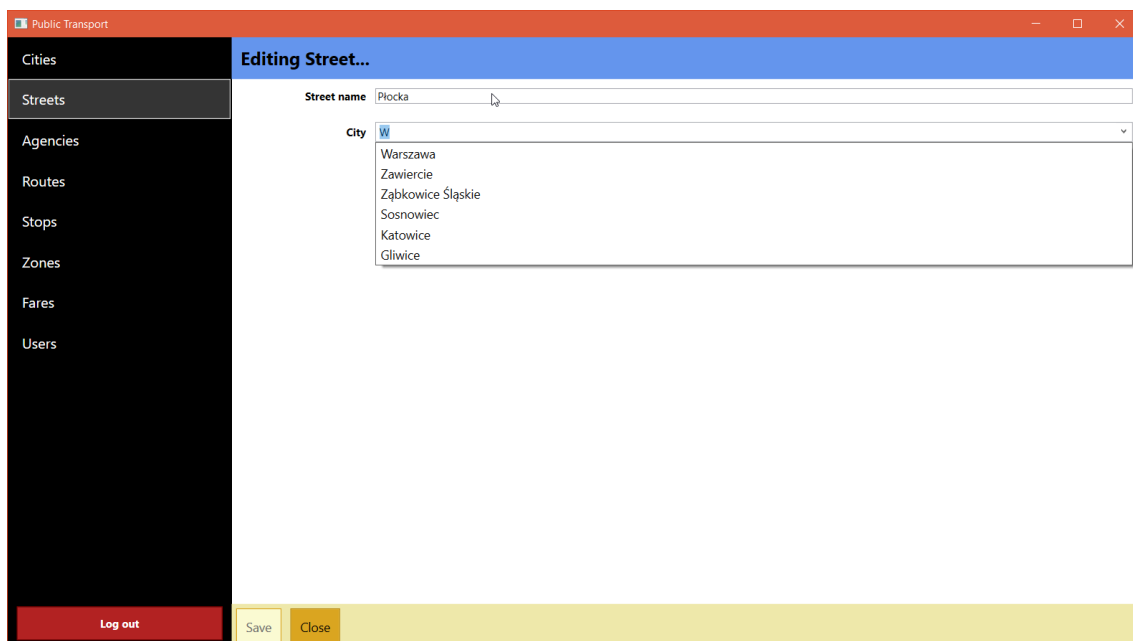
Po wybraniu opcji dodania lub edycji rekordu, po prawej stronie wyświetli się formularz umożliwiający na wprowadzenie danych nowego rekordu.

Rysunek 8: Przykładowy widok edycji dla przewoźników

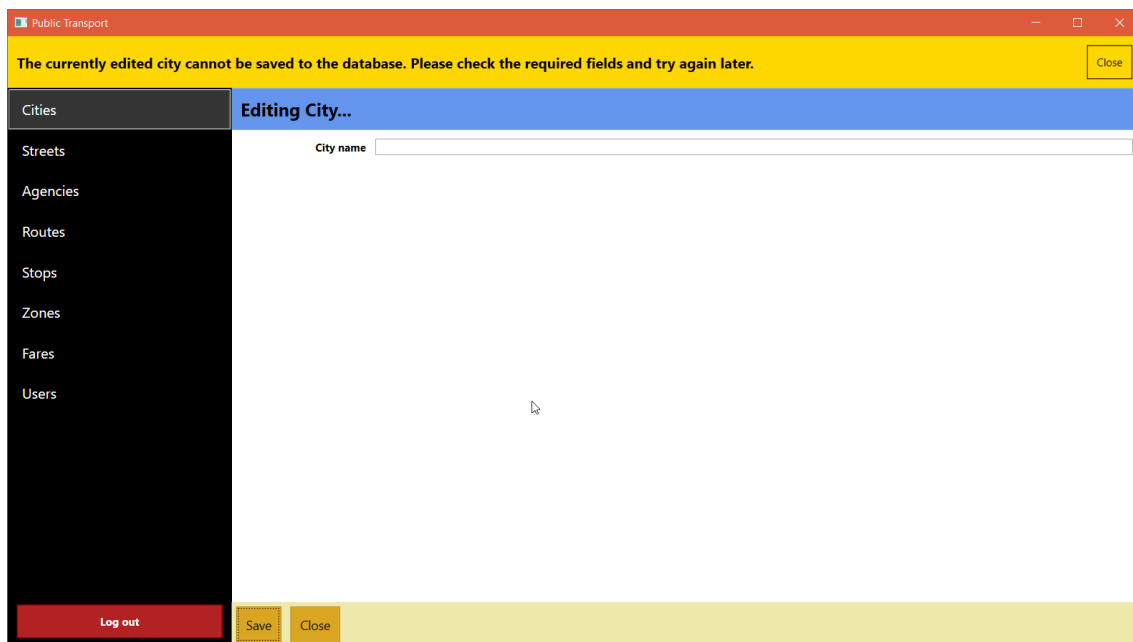
Etykiety pól obowiązkowych oznaczone są pogrubioną czcionką. Można wyróżnić dwa rodzaje pól:

- zwykle – nie są związane z żadnymi innymi obiektami systemu,
- menu rozwijane – zawartość tego pola jest związana z inną częścią systemu. Przykładem takiego pola jest pole **Street** na powyższym rysunku. Aby wybrać wartość w tym polu, należy wprowadzić początek nazwyżądanego obiektu – po chwili pojawi się menu rozwijane z sugestiami, z którego można wybrać żądany obiekt.

Rysunek 9: Przykład podpowiedzi

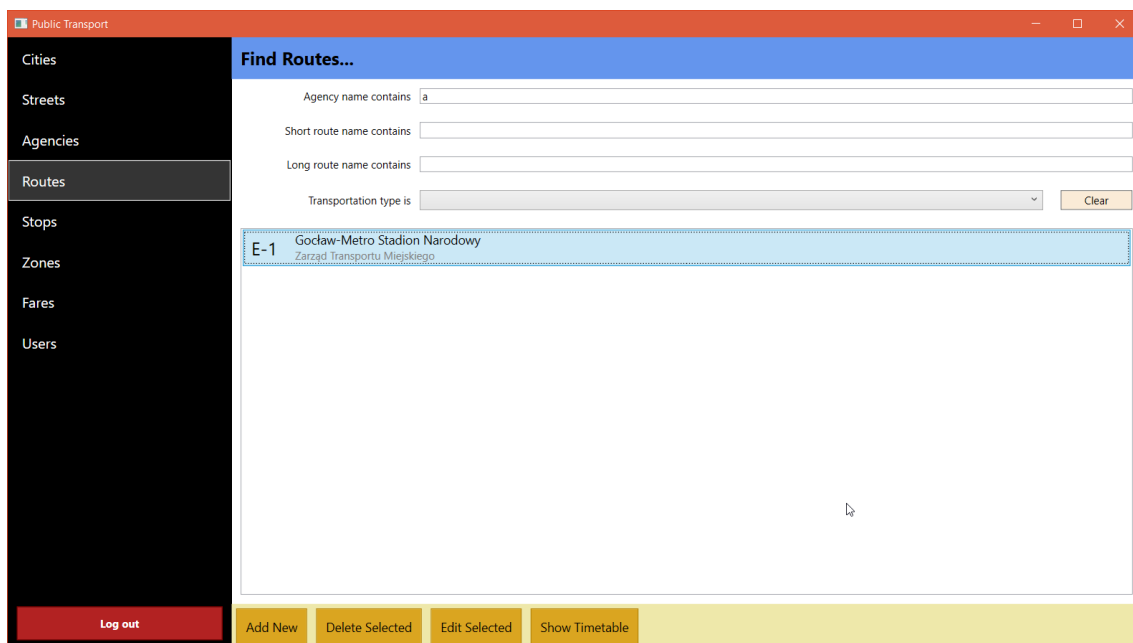
Na dole ekranu znajdują się przyciski zapisu (**Save**) umożliwiające zatwierdzenie zmian oraz zamknięcia (**Close**), który pozwala na cofnięcie się do widoku wyszukiwania i odrzucenie ostatnich zmian. W przypadku próby zapisu obiektu, który nie ma wypełnionych wszystkich pól, pojawia się poniżej przedstawiony pasek z wiadomością o błędzie:

Rysunek 10: Błąd zapisu

2.5.5 Wyświetlanie rozkładu jazdy wybranej linii

Szczególnym widokiem aplikacji jest widok rozkładu jazdy wybranej linii transportowej. Aby wyświetlić rozkład, należy przejść do zakładki **Routes**, wyszukać i wybrać jedną z tras, i wreszcie wybrać przycisk **Show Timetable**.

Rysunek 11: Widok tras z przyciskiem wyświetlania rozkładu

Widok rozkładu podzielony jest na dwie części. Po lewej stronie znajdują się poszczególne przystanki, między którymi kursuje wybrana trasa. Po wybraniu konkretnego przystanku, po prawej stronie pojawiają się czasy przyjazdu i odjazdu wszystkich kursów tej linii dotyczące wybranej opcji.

Public Transport

Cities

Streets

Agencies

Routes

Stops

Zones

Fares

Users

Log out

101 Zawiercie-Gliwice
PKP Intercity

Zawiercie D.K.
3 Maja, Zawiercie

Łazy D.K.
Dworcowa, Łazy

Dąbrowa Górnicza Ząbkowice
Niepodległości, Ząbkowice Śląskie

Sosnowiec Główny
3 Maja, Sosnowiec

Katowice
Plac Oddziałów Młodzieży Powstańczej, Katowice

Gliwice
Bohaterów Getta Warszawskiego, Gliwice

Arrival 13:28:00
Departure 13:29:00

Date Wybierz datę 15 Time

Add New Trip Edit Trip Delete Trip

Rysunek 12: Widok rozkładu jazdy

Pod listami przystanków i godzin widoczne są jeszcze dwa pola, które umożliwiają wyszukiwanie połączeń w konkretnych dniach oraz o godzinach późniejszych niż godzina wybrana w polu **Time**. Dodatkowo, dostępne są opcje dodawania (**Add Trip**), edycji (**Edit Trip**) oraz usuwania (**Delete Trip**) wybranego przejazdu.

2.5.6 Edycja przejazdu

Poniżej widoczny jest ekran edycji pojedynczego kursu.

Public Transport

Cities

Streets

Agencies

Routes

Stops

Zones

Fares

Users

Log out

Editing Trip...

Route E-1

Headsign Metro Stadion Narodowy

Short name

Schedule details

Edit...

Gocław	Arrival 15:03:00	Departure 15:03:00
Horbaczewskiego	Arrival 15:04:00	Departure 15:04:00
Bora-Komorowskiego	Arrival 15:05:00	Departure 15:05:00
Abrahama	Arrival 15:07:00	Departure 15:07:00

Add stop... Remove stop...

Save Close

Rysunek 13: Widok edycji przejazdu

Przewijana lista w dolnej części ekranu zawiera informacje o kolejnych przystankach edytowanego przejazdu oraz czasach przyjazdu i odjazdu. Można dodawać oraz usuwać przystanki za pomocą opcji **Add stop...** i **Remove stop...**

Przycisk **Edit...** obok etykiety **Schedule details** pozwala na edycję informacji o harmonogramie danego kursu, takich, jak: pierwszy i ostatni dzień funkcjonowania kursu oraz dni tygodnia, w które odbywa się dany przejazd.

The screenshot shows a web application window titled 'Public Transport'. On the left is a dark sidebar with a menu containing 'Cities', 'Streets', 'Agencies', 'Routes', 'Stops', 'Zones', 'Fares', and 'Users'. At the bottom of the sidebar are 'Log out' and 'Close' buttons. The main content area has a blue header 'Editing Trip Schedule...'. Below the header, there are tabs for 'Days of service' (Mon, Tue, Wed, Thu, Fri, Sat, Sun) and 'Service start/end' (01.01.2016 to 31.12.2017). The bottom of the window has a yellow bar with 'Log out' and 'Close' buttons.

Rysunek 14: Widok edycji harmonogramu

2.5.7 Edycja użytkowników

Konta administratorów mają dostęp również do widoku edycji użytkowników.

The screenshot shows a web application window titled 'Public Transport'. On the left is a dark sidebar with a menu containing 'Cities', 'Streets', 'Agencies', 'Routes', 'Stops', 'Zones', 'Fares', and 'Users'. The 'Users' item is highlighted. At the bottom of the sidebar are 'Log out' and 'Close' buttons. The main content area has a blue header 'Editing User...'. Below the header, there are input fields for 'Username' (employee) and 'Password'. Below these are checkboxes for 'Employee' (checked) and 'Administrator'. The bottom of the window has a yellow bar with 'Log out', 'Save', and 'Close' buttons.

Rysunek 15: Widok edycji użytkowników

W widoku tym można przydzielać oraz odbierać danym użytkownikom role oraz resetować ich hasło, podając hasło tymczasowe (nie ma możliwości wyświetlenia hasła danego użytkownika). Aby zmiany zostały wprowadzone, dany użytkownik musi wylogować się z aplikacji i zalogować się ponownie.

2.6 Instrukcja utrzymania

Uruchamianie, restartowanie lub zatrzymywanie serwera bazodanowego.

1. Uruchom **SQL Server Configuration Manager**.
2. Jeśli pojawi się okno dialogowe **Kontrola konta użytkownika**, kliknij przycisk **Tak**.
3. Wybierz instancję serwera SQL (MSSQLSERVER), kliknij prawym przyciskiem myszy, a następnie wybierz jedną z opcji **Start, Stop, Pause, Resume** lub **Restart**.

Tworzenie kopii zapasowej bazy danych.

1. Połącz się z instancją serwera bazodanowego i w **Eksploratorze obiektów** przejdź do węzła **Databases**.
2. Kliknij prawym przyciskiem bazę danych **PublicTransport**, przejdź do zakładki **Tasks**, a następnie **BackUp**.
3. Zostanie wyświetlone okno dialogowe **Back Up Database**. W polu listy **Database** zweryfikuj nazwę bazy danych.
4. W polu listy **Backup type** wybierz opcję **Full**.
5. W obszarze **Backup component** kliknij opcję **Database**.
6. Wybierz lokalizację docelową kopii zapasowej i wciśnij przycisk **OK**.

Restartowanie serwisów WCF.

1. Zrestartuj serwisy WCF.

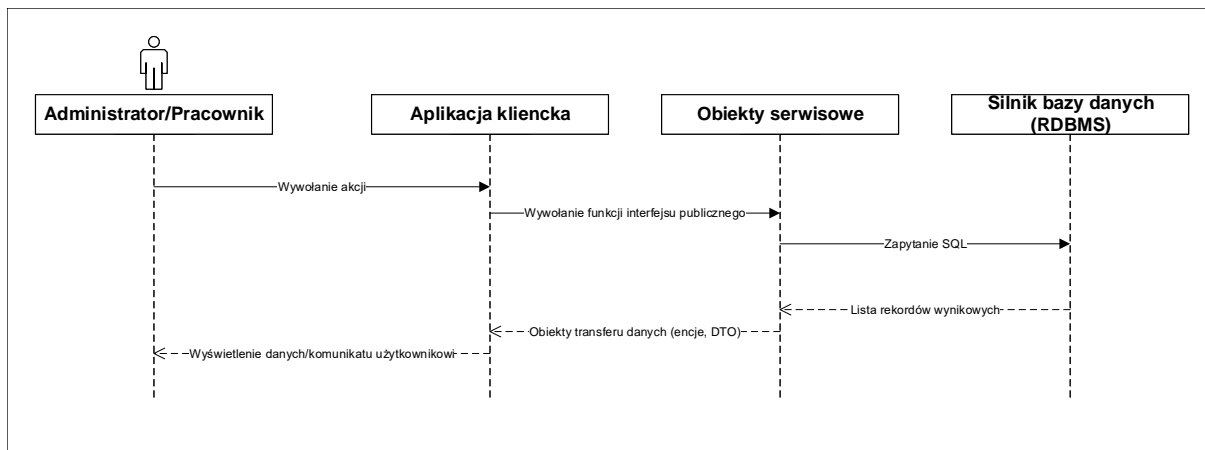
2.7 Raport odstępstw od specyfikacji wymagań

Brak.

3 Dokumentacja końcowa (powykonawcza) – punkty wymagane przez prowadzącego zajęcia

3.1 Diagramy sekwencji

Przebieg komunikacji klienta z relacyjną bazą danych poprzez serwer aplikacyjny jest przedstawiony na poniższych diagramach sekwencji.

Rysunek 16: Diagram sekwencji – komunikacja aplikacji klienckiej z bazą danych

Przepływ po stronie klienckiej:

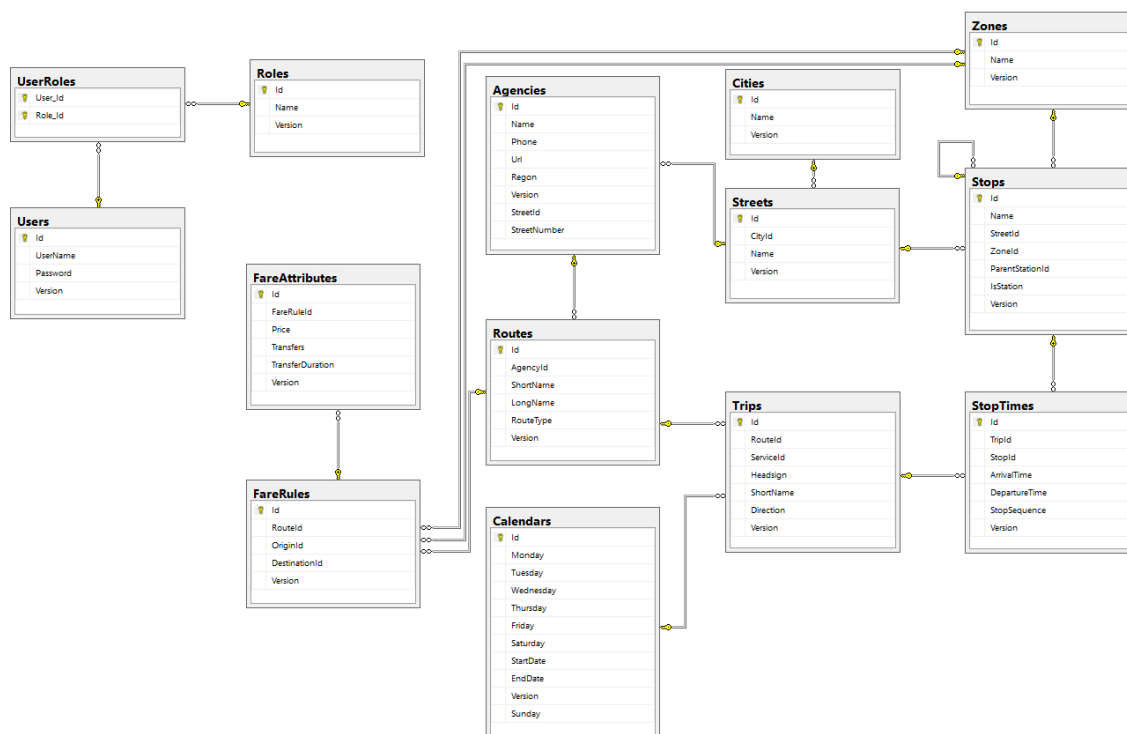
Funkcjonalność	System	Opis
Wywołanie akcji	Aplikacja kliencka	Działanie biznesowe: Administrator lub pracownik wykonują akcję za pośrednictwem interfejsu graficznego aplikacji klienckiej. Wejście: Akcja wykonana w interfejsie graficznym. Wyjście: Wyświetlenie rezultatu akcji – wyszukiwanych danych lub komunikatu o niepowodzeniu akcji.
Wywołanie funkcji interfejsu	Obiekty serwisowe	Działanie biznesowe: Aplikacja kliencka przesyła dane dotyczące akcji podjętej przez użytkownika do warstwy serwisowej za pomocą jej interfejsu publicznego. Wejście: Dane dotyczące podjętej akcji. Wyjście: Obiekty transferu danych zawierające informacje o rezultacie danej akcji.

Przepływ po stronie serwerowej:

Funkcjonalność	System	Opis
Otrzymanie żądania od aplikacji klienckiej	Serwer aplikacyjny	<p>Działanie biznesowe: Serwer aplikacyjny otrzymuje żądanie od jednej z aplikacji klienckich za pośrednictwem protokołu HTTP.</p> <p>Wejście: Żądanie XML SOAP do wykonania.</p> <p>Wyjście: Odpowiedź na żądanie aplikacji klienckiej.</p>
Wywołanie funkcji repozytorium	Obiekty serwisowe	<p>Działanie biznesowe: Serwer aplikacyjny przetwarza otrzymane wcześniej żądanie i buduje z niego zapytanie SQL.</p> <p>Wejście: Wejściowy obiekt DTO.</p> <p>Wyjście: Wynikowy obiekt DTO lub informacja o błędzie (wyjątek).</p>
Zapytanie SQL	Silnik bazy danych	<p>Działanie biznesowe: Dane odebrane od klienta są przetwarzane na zapytania SQL do bazy danych.</p> <p>Wejście: Zapytanie SQL służące pobraniu lub modyfikacji danych.</p> <p>Wyjście: Rekordy wynikowe pobrane z bazy danych.</p>

3.2 Model danych

Model danych użyty w systemie został przedstawiony w formie diagramu relacji na poniższej grafice:

Rysunek 17: Diagram relacji

Poniżej opisano znaczenie i rodzaj relacji zachodzących pomiędzy encjami w systemie.

1. **User - Role** jest relacją wiele do wielu zrealizowaną przy pomocy tabeli pomocniczej UserRoles. Są to tabele niezależne od reszty systemu, ponieważ służą jedynie zdefiniowaniu elementów aplikacji dostępnych dla danego użytkownika.
2. **City - Street** to relacja jeden do wielu. Ulice zdefiniowane w systemie zawierają informację o mieście, w którym są.
3. Informacje o ulicy (a co za tym idzie również o mieście) zawarte są w poszczególnych agencjach (przewoźnikach) oraz przystankach, stąd relacje jeden do wielu **Street - Agency** oraz **Street - Stop**.
4. Każdy przewoźnik zapewnia wiele połączeń różnymi środkami komunikacji, dlatego relacja **Agency - Route** jest relacją jeden do wielu.
5. Poszczególne połączenia są jedynie definicją trasy. Sam przejazd (których może być wiele) pomiędzy punktami trasy zawarty jest w tabeli **Trips**. Przejazd musi zostać ponadto umieszczony w czasie, stąd dodatkowa tabela **Calendars**, która mówi w jakich dniach połączenie będzie funkcjonować. Tak określone relacje **Route - Trip** oraz **Calendar - Trip** są jeden do wielu.
6. Należy również określić konkretne czasy postojów na trasie przejazdu. Tym zajmuje się tabela **StopTimes**, w której zdefiniowane poszczególne postoje są skojarzone z konkretnym przejazdem i przystankiem. To powoduje, że relacje **Trip - StopTime** oraz **Stop - StopTime** są jeden do wielu.
7. Należy również zdefiniować strefy przejazdu, czym zajmuje się tabela **Zones**. Każdy przystanek ma przypisaną konkretną strefę w której się znajduje, więc relacja **Zone - Stop** jest jeden do wielu.
8. Każda trasa może mieć inny cennik, a cena biletu może się zmieniać w zależności od początkowej i końcowej strefy. Stąd relacja **Route - FareAttribute** jest jeden do wielu. Ponadto wiele tras może korzystać z jednego cennika, dlatego relacja **FareRule - FareAttribute** jest również jeden do wielu.

3.3 Scenariusze testów akceptacyjnych i raport z ich przeprowadzenia

Rola	Testowana funkcjonalność	Opis czynności	Oczekiwany rezultat	Wynik testu
Administrator	Dodanie nowego użytkownika	Wybranie zakładki Users na bocznym pasku aplikacji, przejście do widoku dodawania użytkownika po wciśnięciu przycisku Add New oraz zapisanie zmian przyciskiem Save .	Nowy użytkownik zostanie dodany do bazy danych.	Pozytywny
Administrator	Modyfikacja istniejącego użytkownika	Wybranie zakładki Users na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego użytkownika, przejście do widoku edycji użytkownika po zaznaczeniu jednego z listy i wciśnięciu przycisku Edit Selected oraz zapisanie zmian przyciskiem Save .	Dane wybranego użytkownika zostaną zmodyfikowane.	Pozytywny
Administrator	Usunięcie istniejącego użytkownika	Wybranie zakładki Users na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego użytkownika i wciśnięcie przycisku Delete Selected po wybraniu jednego z listy.	Dane wybranego użytkownika zostaną usunięte.	Pozytywny
Administrator	Usunięcie istniejącego użytkownika	Wybranie zakładki Users na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego użytkownika i wciśnięcie przycisku Delete Selected po wybraniu jednego z listy.	Dane wybranego użytkownika zostaną usunięte.	Pozytywny
Użytkownik	Zalogowanie się	Wpisanie loginu i hasła w odpowiednie pola na ekranie logowania i wciśnięcie przycisku Login	Zalogowanie się do systemu w przypadku poprawnych danych, odmowa dostępu w przypadku niepoprawnych danych	Pozytywny

Zalogowany użytkownik	Wylogowanie się	Wciśnięcie przycisku Logout na bocznym pasku aplikacji.	Poprawne wylogowanie się z systemu i przejście do ekranu logowania.	Pozytywny
Pracownik	Dodanie nowego przewoźnika	Wybranie zakładki Agencies w bocznym pasku aplikacji, przejście do widoku dodania przewoźnika po wciśnięciu przycisku Add New oraz zapisanie zmian przyciskiem Save .	Nowy przewoźnik zostanie dodany do bazy danych.	Pozytywny
Pracownik	Modyfikacja istniejącego przewoźnika	Wybranie zakładki Agencies na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego przewoźnika, przejście do widoku edycji przewoźnika po zaznaczeniu jednego z listy i wciśnięciu przycisku Edit Selected oraz zapisanie zmian przyciskiem Save .	Dane wybranego przewoźnika zostaną zmodyfikowane.	Pozytywny
Pracownik	Usunięcie istniejącego przewoźnika	Wybranie zakładki Agencies na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego przewoźnika i wciśnięcie przycisku Delete Selected po wybraniu jednego z listy.	Dane wybranego przewoźnika zostaną usunięte.	Pozytywny
Pracownik	Dodanie nowej linii połączeń	Wybranie zakładki Routes w bocznym pasku aplikacji, przejście do widoku dodania połączenia po wciśnięciu przycisku Add New oraz zapisanie zmian przyciskiem Save .	Nowe połączenie zostanie dodane do bazy danych.	Pozytywny

Pracownik	Modyfikacja istniejącej linii połączeń	Wybranie zakładki Routes na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego połączenia, przejście do widoku edycji połączenia po zaznaczeniu jednego z listy i wciśnięciu przyciskiem Edit Selected oraz zapisanie zmian przyciskiem Save .	Dane dotyczące wybranego połączenia zostaną zmodyfikowane.	Pozytywny
Pracownik	Usunięcie istniejącej linii połączeń	Wybranie zakładki Routes na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego połączenia i wciśnięcie przycisku Delete Selected po wybraniu jednego z listy.	Dane dotyczące wybranego połączenia zostaną usunięte.	Pozytywny
Pracownik	Wyświetlanie połączeń przewoźnika	Wybranie zakładki Routes na bocznym pasku aplikacji i wybranie konkretnego przewoźnika w opcjach filtrowania.	Wyświetlona lista połączeń zapewnionych przez wybranego przewoźnika.	Pozytywny
Pracownik	Wyświetlanie rozkładu jazdy dla linii połączeń	Wybranie zakładki Routes na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego połączenia i wciśnięcie przycisku View Timetable po zaznaczeniu jednego z listy. Następnie przełączając się w liście przystanków po lewej możemy przeglądać godziny przyjazdu i odjazdu na ten przystanek dla danej linii.	Informacje o godzinach przyjazdu i odjazdu danej linii na konkretne przystanki.	Pozytywny

Pracownik	Wyświetlanie rozkładu jazdy dla przystanku	Wybranie zakładki Stops na bocznym pasku aplikacji, wyszukanie istniejącego przystanku i wciśnięcie przycisku View Timetable po zaznaczeniu jednego z listy. Następnie przełączając się w liście połączeń po lewej możemy przeglądać godziny przyjazdu i odjazdu na ten przystanek dla danej linii.	Informacje o godzinach przyjazdu i odjazdu poszczególnych linii połączeń na danym przystanku.	Pozytywny
Pracownik	Wyszukiwanie połączeń pomiędzy dwoma przystankami	Wybranie zakładki Search Routes na bocznym pasku aplikacji, wybranie dwóch przystanków i wciśnięcie przycisku Find Routes .	Linie połączeń, którymi można przejechać pomiędzy podanymi przystankami.	Pozytywny

4 Lista użytych skrótów

BSD Berkeley Software Distribution

IoC Inversion of Control

MIT Massachusetts Institute of Technology

MS-PL Microsoft Software Public License

MVVM ang. Model-View-ViewModel – wzorzec używany w projektach realizowanych w technologii WPF pozwalający na odseparowanie logiki aplikacji od warstwy prezentacyjnej.

WPF Windows Presentation Framework

5 Bibliografia

- [1] Castle Project, *Castle Core*, <https://github.com/castleproject/Core>
- [2] ASP.NET, *Entity Framework 6*, <https://github.com/aspnet/EntityFramework6>
- [3] Dennis Doomen, *FluentAssertions*, <https://github.com/dennisdoomen/fluentassertions>
- [4] Moq, *Moq 4*, <https://github.com/moq/moq4>
- [5] NUnit, *NUnit*, <https://github.com/nunit/nunit>
- [6] ReactiveUI, *ReactiveUI*, <https://github.com/reactiveui/ReactiveUI>
- [7] Reactive Extensions, *Rx.NET*, <https://github.com/Reactive-Extensions/Rx.NET>
- [8] Paul Betts, *Splat*, <https://github.com/paulcbetts/splat>
- [9] MahApps, *Metro*, <https://mahapps.com>
- [10] Installing SQL Server 2014 Step By Step Tutorial, Microsoft Tech-Net, <http://social.technet.microsoft.com/wiki/contents/articles/23878.installing-sql-server-2014-step-by-step-tutorial.aspx>.